

Raadsvoorstel

Team: Ruimtelijke Ontwikkeling en Economie Steller: Jesse Koppelaar j.koppelaar@sliedrecht.nl	Portefeuillehouder: Ton Spek
Onderwerp: Omgevingsvisie Sliedrecht	
Openbaar: Ja	Afdoening motie en/of toezegging: Is hiermee een motie afgedaan? Nee Is hiermee een toezegging afgedaan? Nee
Zaaknummer: 2021-0155348	Fatale termijn:
Bestuurlijke route: College van burgemeester en wethouders Gemeenteraad Beeldvormend Sliedrecht Gemeenteraad Oordeelsvormend Sliedrecht Gemeenteraad Besluitvormend Sliedrecht PFO:	Planning: 9 november 2021 15 november 2021 30 november 2021 14 december 2021 Er heeft overleg plaatsgevonden met portefeuillehouder Ton Spek.

Bijlagen

1. Omgevingsvisie Sliedrecht
2. OER Sliedrecht
3. Nota van zienswijzen Omgevingsvisie Sliedrecht
4. Passende beoordeling omgevingsvisie Sliedrecht
5. Eindconcept toetsingsadvies commissie MER

Onderwerp

Omgevingsvisie Sliedrecht.

Beslispunten

De gemeenteraad voor te stellen om:

1. Het vaststellen van de Omgevingsvisie Sliedrecht.
2. Het vaststellen van de OmgevingsEffectenRapportage (OER) en de passende beoordeling.
3. Het vaststellen van de nota van zienswijzen.

Samenvatting voor de raad:

Voor u ligt de eerste Omgevingsvisie Sliedrecht met een bijbehorende omgevingseffectrapportage. Een sluitstuk van anderhalf jaar werk waaraan heel Sliedrecht haar bijdrage heeft geleverd. Van discussies in de raad, het horen van meningen onder de Sliedrechtse inwoners en ondernemers tot de diverse overleggen met ketenpartners en natuurlijk alle arbeid vanuit de ambtelijke organisatie en haar adviseurs. Maar dan ligt er ook een visie die de ambities van Sliedrecht herbergt tot 2030 en daarmee de koers voor de toekomst uitzet. Een mooi perspectief met stevige doelstellingen om te zorgen voor een toekomstbestendig Sliedrecht. Dit was ook hard nodig omdat de zogenaamde ruimtelijke voorganger de structuurvisie per 2020 afliep. Met deze Omgevingsvisie hebben we weer een koers in handen die richting geeft aan ons ruimtelijk handelen en de omgeving helderheid verschaft over wat ze van de gemeente daarin mag verwachten.

In dit raadsvoorstel worden de Omgevingsvisie, Omgevingseffectrapportage (OER), de passende beoordeling, de nota van zienswijzen en het concept advies van de commissie MER besproken.

Inleiding Leeswijzer

Voor u ligt de eerste Omgevingsvisie Sliedrecht met een bijbehorende omgevingseffectrapportage. Een sluitstuk van anderhalf jaar werk waaraan heel Sliedrecht haar bijdrage heeft geleverd. Van discussies in de raad, het horen van meningen onder de Sliedrechtse inwoners en ondernemers tot de diverse overleggen met ketenpartners en natuurlijk alle arbeid vanuit de ambtelijke organisatie en haar adviseurs. Maar dan ligt er ook een visie die de ambities van Sliedrecht herbergt tot 2030 en daarmee de koers voor de toekomst uitzet. Een mooi perspectief met stevige doelstellingen om te zorgen voor een toekomstbestendig Sliedrecht. Dit was ook hard nodig omdat de zogenaamde ruimtelijke voorganger de structuurvisie per 2020 afliep. Met deze Omgevingsvisie hebben we weer een koers in handen die richting geeft aan ons ruimtelijk handelen en de omgeving helderheid verschaft over wat ze van de gemeente daarin mag verwachten.

In dit raadsvoorstel worden de Omgevingsvisie, Omgevingseffectrapportage (OER), de passende beoordeling, de nota van zienswijzen en het concept advies van de commissie MER besproken.

De bijlagen zijn in volgorde van lezen: 1. Omgevingsvisie, 2. OmgevingsEffectRapportage (OER), 3. Passende Beoordeling, 4. Nota van zienswijzen, 5. Concept advies commissie MER. Let op: alles bij elkaar bevatten deze stukken vele bladzijden. Daarom bevat dit advies een leeswijzer, samenvatting van de totstandkoming en conclusies van de bijgevoegde stukken.

1. Omgevingsvisie: De Omgevingsvisie voor Sliedrecht zet de koers voor het omgevingsbeleid voor de komende jaren uit.
2. OmgevingsEffectRapportage: De OER brengt de effecten van de Omgevingsvisie in beeld. Hoofdstuk 2 van de OmgevingsEffectRapportage (vanaf blz. 2) is een samenvatting en geeft inzicht in de onderzochte omgevingseffecten uit de OER. Blz. 149 illustreert de bijdrage van de aanbevelingen aan de opgaven en ambities.
3. De Passende Beoordeling: In de Passende Beoordeling staat welke mitigerende maatregelen kunnen worden toegepast om te komen tot de ambities van de Omgevingsvisie, lettende op

de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit is een verdere uitwerking van de OER. In de Passende Beoordeling is op blz. 31 specifiek gekeken naar maatregelen om negatieve effecten als gevolg van de visie voldoende te verzachten voor de uitvoerbaarheid.

4. De nota van zienswijzen: de nota van zienswijzen is een samenvatting en beantwoording van de ingekomen zienswijzen. In totaal zijn er 23 zienswijzen ingediend.
5. Concept advies commissie MER: De commissie MER is een onafhankelijke commissie die een OER of milieueffectenrapportage (MER) beoordeelt en vervolgens advies uitbrengt en aanbevelingen doet.

Samenvatting

Met de Omgevingsvisie wil de gemeente inspelen op grote maatschappelijke opgaven, zoals de woningbouwopgave, klimaatadaptatie en milieu.

Deze opgaven hebben, in samenspraak met de inwoners en ondernemers uit Sliedrecht en de samenwerkende (keten)partners, geleid tot mooie en stevige ambities. Ambities waar we trots op mogen zijn. Deze zijn op de volgende thema's benoemd:

Ruimtelijke vernieuwing

Woningbouw (Omgevingsvisie Sliedrecht, p.18)

1. Ook onze eigen kinderen in Sliedrecht kunnen blijven wonen, oftewel dat er geschikte en betaalbare huisvesting is voor jongeren/starters op de woningmarkt;
2. Onze woningbouw en de verschillende type woningen en woonmilieus beter over het dorp gespreid zijn waardoor meer gemengde buurten ontstaan;
3. Er flexibeler en sneller woningbouw gerealiseerd wordt, zodat tijdig in de woningbehoefte voorzien kan worden;
4. Er voldoende levensloopbestendige woningen voor onze ouderen zijn;
5. Er voldoende passend woningaanbod is om kwetsbare inwoners te huisvesten.

Ruimtelijke kwaliteit: historisch, groen en adaptief (Omgevingsvisie Sliedrecht, p.22)

1. We hebben (onze taken voor) de waterhuishouding op orde. Dat betekent dat we droge voeten hebben en houden en dat ons water biologisch gezond en beter is;
2. Onze fysieke leefomgeving wordt groener en klimaatbestendiger. Hiervoor bouwen we onze groenblauwe structuren verder uit en verbinden we ze onderling. Verder koppelen we de structuren aan onze andere maatschappelijke opgaven;
3. We beschermen cultuurhistorische waarden en brengen deze integraal in bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Duurzaamheid (Omgevingsvisie Sliedrecht, p.26)

1. In 2050 zijn we energie- en klimaatneutraal;
2. We zetten nog meer in op energiebesparing en de reductie van restafval;
3. In 2030 hebben we een bijdrage geleverd aan de regionale energieopgave van 1,5 PJ;
4. In 2035 is een groot deel van de gebouwde omgeving voorzien van duurzame warmte.

Bereikbaarheid (Omgevingsvisie Sliedrecht, p.30)

1. Sliedrecht bereikbaar en verkeersveilig houden, met oog voor nieuwe ontwikkelingen;

2. Optimaal gebruik maken van de ligging aan de rivier en de nabijheid van snelweg en personenspoor;
3. Slimme en duurzame oplossingen voor vervoer van personen en goederen verkennen;

Veilige, gezonde en inclusieve samenleving

Milieu en gezondheidsbescherming (Omgevingsvisie Sliedrecht, p.34)

1. We borgen gezondheid bij de inrichting en benutting van de fysieke openbare ruimte en benutten daarmee kansen om de gezondheid van onze inwoners te bevorderen en te beschermen;
2. Wij nemen adequate maatregelen (bijvoorbeeld zorgen voor goed akoestisch woon- en leefklimaat) om gezondheidsbedreigingen te verminderen;
3. We willen een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit bereiken en in stand houden;
4. We beheren, gebruiken en ontwikkelen de fysieke leefomgeving doelmatig om er maatschappelijke behoeften mee te vervullen.

Sociaal, veilig en gezondheidsbevordering (Omgevingsvisie Sliedrecht, p.38)

1. Goed bereikbare voorzieningen voor iedereen;
2. Een duurzaam veilige fysieke leefomgeving;
3. Een groener en gezonder Sliedrecht;
4. Zo weinig mogelijk schadelijke gezondheidseffecten voor onze inwoners als gevolg van klimaatverandering.

Ondernemend en betrokken

Sport, cultuur en recreatie (Omgevingsvisie Sliedrecht, p.42)

1. We vergroten de leefbaarheid in bredere zin, zowel voor onze inwoners en als voor bezoekers;
2. Ons dorp heeft schone lucht en je kunt er prettig wonen, werken en recreëren;
3. We benutten sport, cultuur en recreatie in Sliedrecht integraal en zorgen dat alle inwoners de mogelijkheid hebben om hun leven lang te sporten en te bewegen;
4. De sportinfrastructuur is functioneel, kwalitatief op orde en duurzaam.

Vitale bedrijventerreinen en een levendig centrum (Omgevingsvisie Sliedrecht, p.46)

1. Werklocaties zijn vitaal en beschikbare ruimte wordt slim gebruikt;
2. We investeren in innovatie, verduurzaming en digitalisering;
3. Onderwijs (in de regio) sluit goed aan op de arbeidsmarkt;
4. We verbeteren de bereikbaarheid van onze werklocaties (ook per fiets) en werken daarmee ook aan het verbeteren van de 'first en last mile'.

Om in te spelen op deze opgaven en ambities zijn keuzes nodig. Waar en hoeveel kan er gebouwd worden? Hoe moet de openbare ruimte ingericht worden? Welke mobiliteitskeuzes zijn er te maken? Bij deze keuzes wil de gemeente de effecten op de leefomgeving mee laten wegen. Daar ligt de rol van dit Omgevingseffectrapport (OER). Het opstellen van een OER is ook verplicht vanuit de Wet milieubeheer. Een OER wordt altijd door een commissie MER beoordeelt. De commissie MER toetst of alle belangrijke aspecten beschreven zijn en of de OER op betrouwbare en valide wijze tot stand is gekomen.

De Omgevingsvisie Sliedrecht bevat nieuwe richtinggevende beleidskeuzes, uit de OER blijkt dat niet op voorhand is uit te sluiten dat deze afzonderlijk of in samenhang kunnen leiden tot significante gevolgen op Natura 2000-gebieden, met name door het mogelijke stikstofeffect. Daarom dient op grond van de Wet natuurbescherming een Passende Beoordeling te worden opgesteld. Deze is tevens opgesteld.

Het beleid uit de Omgevingsvisie van Sliedrecht is niet zo concreet uitgewerkt dat uit de passende beoordeling blijkt dat onderdelen niet uitvoerbaar zijn en dat in de omgevingsvisie concrete mitigerende maatregelen getroffen moeten worden. Wel zijn er beleidskeuzes met name voor woningbouw die een groter risico op significante gevolgen en een verhoging van de milieudruk met zich meebrengen. Hiervoor zijn mogelijkheden verkend – op het niveau van de omgevingsvisie - om deze effecten te beperken. Duidelijk is dat er mogelijkheden aanwezig zijn. Deze verkenning neemt natuurlijk niet weg dat er in het vervolg op de Omgevingsvisie gewerkt moet worden aan maatregelen om de milieudruk te beperken.

Sliedrecht kan haar ambities verwezenlijken waarbij het risico op significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden beperkt is. Dat betekent dat het risico op aantasting van de natuurlijke kenmerken van enig Natura 2000-gebied beperkt is. Het beleid is daarmee uitvoerbaar.

Beoogd effect

Vaststellen van de Omgevingsvisie Sliedrecht, de OmgevingsEffectRapportage (OER) en bijbehorende documenten.

Argumenten

1.1 Vanuit de Wet milieubeheer is het opstellen van een OER is verplicht bij een omgevingsvisie.

De OER is in de eerste plaats een hulpmiddel bij het maken van keuzes. Voor de verschillende opgaven die in de Omgevingsvisie benoemd zijn, onderzoekt de OER de mogelijkheden om in te spelen op deze opgaven. Hiervoor zijn vier scenario's opgesteld die variëren in omvang, locatie en wijze van uitwerking. Deze scenario's zijn geen meerkeuzemenu waar de gemeente uiteindelijk één optie van dient te kiezen. De scenario's zijn meer denkrichtingen die de hoeken van het speelveld verkennen. Het speelveld waarbinnen uiteindelijk de keuzes gemaakt worden.

De tweede rol van de OER is het toetsen van de keuzes uit de Omgevingsvisie. De OER beschrijft en beoordeelt de effecten van de scenario's en van de gemaakte keuzes op de leefomgeving. Ook kijkt de OER naar de bijdrage aan de opgave: in hoeverre wordt de opgave (en de bijbehorende ambitie) gehaald. Vanuit deze effectbeoordeling geeft de OER aandachtspunten en aanbevelingen voor de verdere uitwerking van het omgevingsbeleid mee. De effectbeoordeling wordt ook gebruikt bij het maken van keuzes voor ontwikkellocaties in het Programma Ruimtelijke Vernieuwing. Dit programma is een verdere uitwerking van de woningbouwambities van Sliedrecht en volgt het traject van de Omgevingsvisie.

1.2 Door het mogelijke stikstofeffect op een Natura 2000-gebied (Biesbos) is op grond van de Wet natuurbescherming een Passende Beoordeling nodig.

De Omgevingsvisie Sliedrecht bevat nieuwe richtinggevende beleidskeuzes, waarvan niet op voorhand is uit te sluiten dat deze afzonderlijk of in samenhang kunnen leiden tot significante gevolgen op Natura 2000-gebieden, met name door het mogelijke stikstofeffect. Daarom dient op grond van de Wet natuurbescherming een Passende Beoordeling te worden opgesteld.

1.3 Het is verplicht om de OmgevingsEffectenRapportage voor te leggen aan de commissie MER ter beoordeling.

De commissie MER is een onafhankelijke commissie die een OER of milieueffectenrapportage (MER) beoordeelt en vervolgens advies uitbrengt en aanbevelingen doet. De commissie MER toetst of alle belangrijke aspecten beschreven zijn en of de OER op betrouwbare en valide wijze tot stand is gekomen. Dergelijke procedure begint met een startgesprek en eindigt met een adviesgesprek, waarbij een werkgroep van deskundigen onafhankelijk advies uitbrengt. In de eerste week van november wordt het concept van het schriftelijke advies van de commissie MER aangeleverd. Vrijdag 12 november vindt het adviesgesprek plaats waarna het definitieve schriftelijke advies volgt.

De commissie MER heeft een adviserende rol waar wij graag gebruik van maken. Wij zien de meerwaarde van hun adviezen en nemen deze graag ter harte, nu maar vooral ook bij de verdere uitwerking van de plannen. In het concept advies geeft de commissie MER een aantal aanbevelingen over de verdere uitwerking van de visie naar concrete plannen waar we dankbaar gebruik van gaan maken. Het concept advies is nuttig en maakt de planvorming beter. Dit gebeurt bij verdere uitwerking op integrale wijze en betreft naast de Omgevingsvisie Sliedrecht ook bijvoorbeeld de RES, het mobiliteitsplan en het Programma Ruimtelijke Vernieuwing. Tevens vraagt de Commissie MER in hun concept advies om verduidelijking op een aantal punten. In het adviesgesprek van 12 november wordt daar op ingegaan.

2.1 Voor formele behandeling van de Omgevingsvisie en de OER in de raad moeten beide documenten eerst formeel ter inzage worden gelegd.

Uiteindelijk wordt de Omgevingsvisie en de OER besproken en vastgesteld in de gemeenteraad. Dan wordt ook stilgestaan bij de verwerking van eventuele zienswijzen.

2.2 De nota van zienswijzen geeft een overzicht van de ingekomen reacties, de beantwoording en of de zienswijze heeft geleid tot aanpassingen. Met het formeel ter inzage leggen van de ontwerp Omgevingsvisie en de OER is getoetst of de eerdere reacties uit het participatieproces goed zijn behandeld. De nota van zienswijzen toont aan waar nog vragen over bestonden of waar aanscherping gewenst was.

Voor de totstandkoming van de ontwerp Omgevingsvisie is een uitgebreid participatietraject doorlopen. Inwoners, ondernemers, instellingen en organisaties uit het maatschappelijk middenveld, andere (semi-)overheden en de gemeenteraad zijn meegenomen en hebben meegedacht in het proces richting de Omgevingsvisie Sliedrecht.

Afgelopen periode heeft de visie eerst in concept ter inzage gelegen. Aan de hand van de reacties en op basis van de uitkomsten van de OmgevingsEffectRapportage (OER) is de visie op onderdelen aangepast. Vanuit de reacties is er een roep naar nog meer verduurzaming en klimaatadaptatie.

Daarnaast wordt intensievere samenwerking op prijs gesteld. In het collegevoorstel van 31 augustus staat een uitwerking van de ingekomen reacties op de conceptversie. Voor de ingekomen reacties tijdens de formele ter inzage periode en de verwerking wordt verwezen naar de nota van zienswijzen (bijlage 3).

Kanttelingen / Risico's

1.1 Afstemming met het Programma Ruimtelijke Vernieuwing

Parallel aan de Omgevingsvisie wordt door gewerkt aan het Programma Ruimtelijke Vernieuwing waarbij concreter naar de woningbouwopgave wordt gekeken. De woningbouwambities staan

benoemd in de omgevingsvisie. Palmbout Urban Landscapes ondersteunt de gemeente in het concreet maken van de woningbouwopgave. Daarin moeten ook keuzes gemaakt worden. De OmgevingsEffectRapportage (OER) die in het kader van de omgevingsvisie wordt opgesteld blijkt voor het maken van keuzes in het Programma Ruimtelijke Vernieuwing een nuttige bijdrage te kunnen leveren. Met name als het gaat om het inzichtelijk maken van milieutechnische effecten. Zorgvuldig omgaan met de reacties en keuzes goed onderbouwen is dan ook noodzakelijk.

1.2 Adviesgesprek commissie MER

De commissie MER toetst als onafhankelijke organisatie de betrouwbaarheid en validiteit van de OER en de totstandkoming daarvan. Deze beoordeling is verplicht en is voor de planning van de Omgevingsvisie en de OER een aandachtspunt. Het momentum van startgesprek, adviesgesprek en dus het ontvangen van het definitieve advies is afhankelijk van de beschikbare middelen en agenda van de commissie MER. Hierdoor vindt het adviesgesprek (pas) plaats op 12 november en is het concept advies meegenomen bij vaststelling in het college. Na het adviesgesprek wordt het document een definitief advies.

Op basis van het concept advies van de commissie MER is er geen aanleiding het OER inhoudelijk te wijzigen. Desalniettemin vraagt het advies om verduidelijking van de aanpak tot trechtering en het feit dat in de scenario's niet alleen woningbouw, maar ook de andere thema's zijn meegenomen. Dit krijgt de volle aandacht bij de verdere uitwerking van zowel de Omgevingsvisie als bijvoorbeeld ook de RES, RAS, het Mobiliteitsplan en het Programma Ruimtelijke Vernieuwing. Tevens is in de Nota Reikwijdte en Detailniveau (NRD) aangegeven hoe deze trechtering en hoe de beoordeling plaatsvinden.

De commissie vraagt ook om stil te staan bij concrete maatregelen. In de verdere uitwerking en vertaling hiervan in het omgevingsplan en in de programma's wordt hier uitgebreid op ingegaan. De concrete maatregelen komen dus later aan bod bij het opstellen van een omgevingsplan en het opstellen van programma's. In de Passende Beoordeling wordt hier al op voorgesorteerd.

Financiën

Voor de totstandkoming van de Omgevingsvisie is budget geraamd, er zijn geen overschrijdingen bekend.

Wet- en regelgeving / Juridische zaken

Met de invoering van de Omgevingswet per 1 juli 2022 is elke gemeente verplicht eind 2024 een vastgestelde Omgevingsvisie te hebben. Gemeente Sliedrecht heeft er voor gekozen als eerste stap haar ambities vast te leggen in een Omgevingsvisie en dit als basis te gebruiken voor de verdere uitwerking van belangrijke thema's en de vertaling naar programma's en het op te stellen Omgevingsplan. Dit doet ze ook omdat de structuurvisie afliep in 2020 en dat er daarom ook veel behoefte was aan ruimtelijke duiding en kapstok. De omgevingsvisie voorziet daarin.

Duurzaamheid

In de Omgevingsvisie Sliedrecht wordt stilgestaan bij de ambities op het thema duurzaamheid en hoe Sliedrecht in de toekomst hier invulling aan wil geven.

Inclusiviteit

Heel Sliedrecht heeft haar bijdrage geleverd. Van discussies in de raad, het horen van meningen onder de Sliedrechtse inwoners en ondernemers tot de diverse overleggen met ketenpartners en natuurlijk alle arbeid vanuit de ambtelijke organisatie en haar adviseurs.

Tijdspad, monitoring en evaluatie m.b.t. voorgesteld raadsbesluit

De Omgevingsvisie Sliedrecht en bijbehorende onderdelen zijn onderdeel van de gehele implementatie van de Omgevingswet. Daarnaast is het noodzaak om de Omgevingsvisie op de lange termijn te evalueren op relevantie en toekomstbestendigheid van de ambities.

Communicatie / Participatie

Voor het tot stand komen van de Omgevingsvisie Sliedrecht is een uitgebreid participatietraject doorlopen. Tijdens de ter inzage termijn heeft iedereen een informatief huis-aan-huiskrantje over de Omgevingsvisie. Inwoners kunnen daarnaast informatie inwinnen over de Omgevingsvisie op de weekmarkt waar ambtenaren op twee momenten aanwezig zijn. Voor de ondernemers, het maatschappelijk middenveld en de raadsleden zijn 2 informatiemarkten georganiseerd.

Vervolgprocedure (inspraak/publiceren)

De Omgevingsvisie Sliedrecht wordt verder uitgewerkt in de andere instrumenten van de Omgevingswet, zoals het Omgevingsplan.

Eerdere besluitvorming c.q. bronvermelding

De nota van uitgangspunten voor de Omgevingsvisie is vastgesteld op 12 mei 2020 in het college. De ontwerp Omgevingsvisie, OER en passende beoordeling zijn vastgesteld door het college op 31 augustus 2021.

Eerdere besluitvorming

Collegevoorstel ter inzage legging Concept Omgevingsvisie en NRD - Adviesnota
Nota van Uitgangspunten Omgevingsvisie - Raadsvoorstel